

REFERAT DE APROBARE

a proiectului de ordin pentru aprobarea Metodologiei de stabilire a tarifelor practicate de Operatorul desemnat al pieței de energie electrică

Secțiunea 1 - Titlul proiectului de reglementare

Ordin pentru aprobarea Metodologiei de stabilire a tarifelor practicate de Operatorul desemnat al pieței de energie electrică

Secțiunea a 2-a - Motivul emiterii reglementării

1. Contextul și cadrul european de reglementare	Regulamentul (UE) 2015/1222 al Comisiei din 24 iulie 2015 de stabilire a unor linii directoare privind alocarea capacităților și gestionarea congestiilor prevede că autoritatea de reglementare aprobă după caz, tarifele sau metodologiile folosite la calcularea tarifelor OPEED-urilor referitoare la tranzacționarea pe piața pentru ziua următoare și piața intrazilnică, în condițiile în care într-un stat membru sau într-o zonă de ofertare a unui stat membru există un monopol legal național pentru serviciile de tranzacționare pe piața pentru ziua următoare și pe piața intrazilnică. Astfel: - La art. 4 • alin. (3): „<i>Cu excepția cazului în care există dispoziții contrare prevăzute de statele membre, autoritatea de desemnare este autoritatea de reglementare, care este responsabilă de desemnarea OPEED, monitorizarea conformității cu criteriile de desemnare și, în cazul monopolurilor legale naționale, de aprobarea taxelor OPEED sau a metodologiei de calcul a taxelor OPEED.(...)</i>”- La art. 5 • alin. (1): „<i>În cazul în care, la data intrării în vigoare a prezentului regulament, într-un stat membru sau într-o zonă de ofertare a unui stat membru există deja un monopol legal național pentru serviciile de tranzacționare pe piața pentru ziua următoare și pe piața intrazilnică care exclude desemnarea a mai mult de un OPEED,</i>

	<i>statul membru în cauză trebuie să notifice Comisia în termen de două luni de la intrarea în vigoare a prezentului regulament și poate refuza desemnarea a mai mult de un OPEED per zonă de ofertare.</i> <i>În cazul în care există mai mulți candidați pentru desemnarea ca OPEED unic, statul membru în cauză desemnează candidatul care îndeplinește cel mai bine criteriile enumerate la articolul 6. În cazul în care un stat membru refuză desemnarea mai multor OPEED-uri per zonă de ofertare, autoritatea națională competentă stabilește sau aprobă tarifele OPEED pentru tranzacționarea pe piața pentru ziua următoare și pe piața intrazilnică, cu suficient timp înainte de intrarea lor în vigoare, sau precizează metodologiile care trebuie folosite pentru calcularea lor.</i> <i>De asemenea, în conformitate cu articolul 4 alineatul (6), statul membru în cauză poate refuza serviciile de tranzacționare transfrontaliere oferite de un OPEED desemnat în alt stat membru; cu toate acestea, protecția burselor de energie existente în statul membru în cauză împotriva dezavantajelor economice care rezultă din competiție nu poate fi considerată un motiv de refuz valabil.”</i> - La art. 9 • alin. (8) lit. b): „<i>Termenii și condițiile sau metodologiile următoare fac obiectul aprobării individuale de către fiecare autoritate de reglementare sau altă autoritate competentă din statul membru în cauză: (...)</i> b) <i>după caz, tarifele sau metodologiile folosite la calcularea tarifelor OPEED-urilor referitoare la tranzacționarea pe piața pentru ziua următoare și piața intrazilnică, în conformitate cu articolul 5 alineatul (1);</i>
2. Cadrul național de reglementare	Legea energiei electrice și a gazelor naturale nr.123/2012, cu modificările și completările ulterioare, prevede: - La art. 3

- pct. 68 „operator desemnat al pieței de energie electrică - operator al pieței desemnat de ANRE în baza Regulamentului (UE) 2015/1.222 al Comisiei din 24 iulie 2015 de stabilire a unor linii directoare privind alocarea capacităților și gestionarea congestiilor să îndeplinească sarcini referitoare la cuplarea unică a piețelor pentru ziua următoare sau a piețelor intrazilnice;”
- La art. 43: „(1) Operatorul desemnat al pieței de energie electrică asigură organizarea și administrarea pieței cuplate intrazilnice și a pieței cuplate pentru ziua următoare.
- (2) Operatorului desemnat al pieței de energie electrică nu îi este permisă divulgarea informațiilor legate de tranzacțiile de energie electrică pe care le deține, obținute pe parcursul activității sale altfel decât în condițiile legii.
- (3) Prețurile și cantitățile stabilite în urma tranzacțiilor efectuate pe piața intrazilnică și pe piața pentru ziua următoare se fac publice conform reglementărilor ANRE.
- (4) Operatorul desemnat al pieței de energie electrică are dreptul să perceapă tarife corespunzătoare serviciilor prestate pentru realizarea activităților prevăzute la alin. (1).
- (5) Operatorul desemnat al pieței de energie electrică are dreptul să își recupereze prin tarife costurile suportate, în cazul în care acestea sunt efectuate în mod eficient, sunt rezonabile și proporționale.
- (6) Tarifele practicate de operatorul desemnat al pieței de energie electrică, menționate la alin. (4) și (5), se stabilesc pe baza metodologiei aprobate și publicate de ANRE. În calculul acestora vor fi luate în considerare costurile justificate ale activităților respective, precum și o cotă rezonabilă de profit.”
- Ordonanța de urgență nr. 33/2007 privind organizarea și funcționarea Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 160/2012, cu modificările și completările ulterioare, prevede:

	- La art. 5 • alin. (1) lit. b): „<i>Ordinele, deciziile sau avizele ANRE cu privire la activitatea de reglementare se referă la: (...)</i> <i>b) aprobarea prețurilor și tarifelor reglementate și/sau a metodologiilor de calcul al acestora;(…)</i>” • alin. (5): „<i>În exercitarea atribuțiilor de reglementare, reglementările de interes general se aprobă prin ordine ale ANRE și se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.</i>” - La art. 9 • <i>alin. (1) lit. b): „ANRE este abilitată cu următoarele atribuții și competențe în sectorul energiei electrice și energiei termice produse în cogenerare: (...)</i> <i>b) elaborează și aprobă metodologiile de calcul al tarifelor și prețurilor reglementate;(…)</i>”
3. Scopul reglementării	Metodologia are scopul de a stabili modul de calcul al tarifelor practicate de Operatorul desemnat al pieței de energie electrică (OPEED) și aprobate de ANRE, corespunzătoare serviciilor prestate pentru realizarea activităților de organizare și administrare ale pieței cuplate intrazilnice și ale pieței cuplate pentru ziua următoare, în condițiile în care pe zona de ofertare România există un singur OPEED.
4. Schimbări preconizate/ măsurile propuse prin prezenta reglementare	Prin proiectul de ordin se propun: • Modul de determinare a venitului recunoscut al OPEED, cu precizarea principalelor categorii de cheltuieli luate în considerare în costurile justificate, necesare desfășurării de către OPEED a activității și a cheltuielilor care nu vor fi incluse în costurile justificate; • Procedura de stabilire și aprobare a tarifelor aferente activității desfășurate de OPEED. Sunt precizate termenele pentru depunerea documentelor pentru fundamentarea de către OPEED a tarifelor, termenele pentru solicitări de completare a documentației și pentru răspuns la solicitări, precum și conținutul documentației pentru fundamentarea tarifelor;

- Tarifele practicate de OPEED și modul de determinare a acestora. S-au propus două tarife pentru activitățile OPEED, tariful de administrare și tariful de tranzacționare. Activitatea de înscriere a participanților la PZU și/sau PI s-a considerat inclusă în activitatea de administrare, tariful de administrare se determină pe baza costurilor fixe justificate aferente acestor activități și se aplică la înscrierea participantului pe cel puțin una din cele două piețe de energie electrică.
Tariful de administrare se stabilește distinct pe două categorii de participanți A (volum tranzacționat mai mic sau egal cu 10.000 MWh/an) și B (volum tranzacționat mai mare de 10.000 MWh/an) și se aplică participanților în funcție de volumul total al tranzacțiilor (vânzare și cumpărare) realizat pe PZU și/sau PI în perioada tarifară anterioară perioadei de aplicare. Dimensiunile celor două categorii de clienți s-au stabilit pe baza datelor solicitate OPCOM S.A. referitoare la numărul de participanți și volumele tranzacționate de aceștia pe piețele PZU și PI în anul 2021. Astfel, din analiza datelor primite de la OPCOM S.A., au fost încadrați în categoria A un număr de participanți reprezentând 40,18 % din totalul participanților pe cele două piețe și care tranzacționează un volum de energie electrică reprezentând 1,16% din volumul total tranzacționat pe cele două piețe.
Se acordă o reducere a tarifului de administrare de 90 % față de valoarea calculată conform metodologiei participanților cu un volum al tranzacționării care se încadrează în categoria A, precum și participanților noi, înregistrați pe cel puțin o piață din cele organizate și administrate de OPEED în perioada tarifară t. Diferența de venit din activitatea de administrare, nerecuperată prin aplicarea reducerii tarifare pentru categoria A, se recuperează integral prin tariful de tranzacționare.
- Modul de alocare a cheltuielilor/veniturilor aferente activității desfășurate de OPEED. Se realizează o detaliere mai exactă în ceea ce privește alocarea costurile realizate pe proiectele europene și la nivel național, atât pe activitatea OPEED de administrare cât și pe activitatea OPEED de tranzacționare;
- Anexele privind informațiile transmise de OPEED. Informațiile transmise de OPEED pentru fundamentarea tarifelor sunt tabelate, urmărindu-se corelarea

	cheltuielilor cu veniturile obținute de OPEED și defalcarea detaliată a cheltuielilor la nivel național și pe proiecte europene astfel încât să fie eliminată subvenționarea acestora; • Condițiile în care tarifele practicate de OPEED pot fi modificate în interiorul unei perioade tarifare. Sunt precizate situațiile în care OPEED poate solicita modificarea tarifelor, precum și situațiile în care ANRE are dreptul să corecteze tarifele practicate de OPEED. • Modalitatea de stabilire a corecțiilor și recuperarea acestora din perioadele anterioare OPEED. Corecțiile aferente perioadelor tarifare t-2 se aplică veniturilor realizate din activitățile de administrare și tranzacționare, proporțional cu valorile acestora realizate în perioada tarifară t-2. Corecțiile aferente perioadelor tarifare anterioare anului 2023, în care piețele PZU și PI au fost administrate de OPCOM S.A., se determină prin aplicarea la corecțiile totale, stabilite ca diferență între veniturile realizate de OPCOM S.A., costurile justificate realizate și profitul din perioadele tarifare respective, a procentelor reprezentând ponderile din venitul total realizat pe toate piețele administrate de OPCOM S.A. a veniturilor realizate din activitățile de înscriere și administrare (V_{admin}), respectiv din activitatea de tranzacționare (V_{tranz}) pe PZU și PI.

Secțiunea a 3-a – Mențiuni privind impactul socio-economic preconizat al proiectului de reglementare

1.Impactul macroeconomic a) impactul asupra pieței de energie în ansamblul ei b) impactul asupra operatorilor economici c) impactul asupra consumatorilor/	a) contribuie la dezvoltarea piețelor organizate și administrate de OPEED b) menținerea costurilor operatorilor economici, aferente participării la piețele organizate și administrate de OPEED la un nivel rezonabil. c) costurile furnizorilor/operatorilor de rețea, aferente participării în piețele organizate și administrate de

clienților finali (variații de preț sau altele asemenea)	OPEED se recuperează de către aceștia prin prețurile/tarifele aplicate clienților finali.
2. Impactul asupra mediului concurențial și domeniului ajutoarelor de stat	Nu este cazul.
3. Impact asupra mediului de afaceri	Nu este cazul.
4. Implicații sociale	Nu este cazul.
5. Impact asupra mediului	Nu este cazul.
6. Alte informații	Nu este cazul.

Secțiunea a 5-a - Efectele proiectului de act normativ asupra legislației în vigoare

1. Măsuri normative necesare pentru aplicarea prevederilor proiectului de act normativ: a) acte normative ce vor fi modificate sau abrogate, ca urmare a intrării în vigoare a proiectului de act normativ; b) acte normative ce urmează a fi elaborate în vederea implementării noilor dispoziții.	a) se abrogă Ordinul președintelui Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei nr. 192/2019 pentru aprobarea Metodologiei de stabilire a venitului reglementat aferent activității reglementate desfășurate de către operatorul pieței de energie electrică b) nu este cazul
2. Conformitatea proiectului de act normativ cu legislația comunitară în cazul proiectelor ce transpun prevederi comunitare	Nu este cazul.

3. Alte acte normative și/sau documente internaționale din care decurg angajamente	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.
4. Alte informații	Nu este cazul.

Secțiunea a 6-a - Consultările efectuate în vederea elaborării proiectului de act normativ

1. Informații privind procesul de consultare cu organizații neguvernamentale de specialitate și operatori economici din domeniu	Nu este cazul.
2. Consultările organizate cu autoritățile administrației publice locale, în situația în care proiectul de act normativ are ca obiect activități ale acestor autorități	Proiectul de act normativ nu are ca obiect activități ale autorităților administrației publice.
3. Informații privind avizarea de către: a) Consiliul legislativ b) Consiliul Suprem de Apărare a Țării c) Consiliul Economic și Social d) Consiliul Concurenței e) Curtea de Conturi	Nu este cazul.
4. Alte informații	Nu este cazul.